

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2 50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 20.

V Ptuj v nedeljo dne 16. maja 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Velikanska naša zmaga proti Rusom. Več kot 150.000 ruskih izgub. — Rusko umikanje. — Nemški uspehi v Flandriji in sploh na zapadu. — Nemci potopili parnik „Lusitanijo“. — Turški uspehi. — Kaj bo z Italijo?

Poročali smo že v zadnji številki o velikanski zmagi, ki so jo dosegle avstro-ogrsko in nemške čete na zapadnem Gališkem. Takrat je vedelo uradno poročilo šele o 30.000 vjetih Rusov. Danes pa vemo, da je bilo najmanjše 100.000 Rusov vjetih in da so sovražniki v teh bojih veliko čez 150.000 mož izgubili. Pa ne samo v teh številkah se zrcali pomen te zmage. Glavno je bilo, da smo prodrli železno rusko fronto, da smo razbili jekleni obroč, ki so ga tvorile premočne milijonske čete carja-batjuške na severu. Občudovanja vredna je ta zmaga. Ali skoraj še bolj občudovati se mora neumorno in vztrajno zasledovanje premaganega sovražnika. To zasledovanje, ki ne daje sovražniku nobenega hipa počitka, pomeni pravo uničenje ruske 3. in 8. armade. In glasom zadnjih poročil stojijo naše junaške moči komaj 40 km od Przemysla... Ruski medved je tepen, kakor še nikdar!

Na zapadu pa se trudijo združeni Angleži, Francozi, divjaki in Belgijci zman, da bi postavili počasi ali dosledno napredujoče prodiranje nemških armad proti Calaisu, v srce zapadnega sovražnika. Tudi tam so nemški uspehi velečastni. Na morju pričel se je zdaj obupni in neizprosni boj. Posledica je potopljenje velikanskega parnika „Lusitanija“, pri katerem je izgubilo 1500 oseb svoje življenje.

Pogumno se brani tudi Turčija; Dardanele so zmagovite in tudi tam se mora sovrage izkrovati.

Z veseljem in ponosom pravimo torej lahko: celemu svetu se je dokazalo in podpisano je s krvjo stotisočih, da sta v nesprenljivi zvestobi združene Avstro-Ogrska in Nemčija nepremagljivi. Gotovo, tekli bodo še potoki krvi, ali končna zmaga mora biti naša.

Bog živi našo Avstrijo, Bog čuvaj našo grudo!

Uničena 3. ruska armada.

K.-B. Dunaj, 10. maja. Uradno se danes opoldne razglša:

Pod težkimi izgubami iz zapadne Galicije in Karpat nazaj vržena ruska 3. armada je, umikajoča se pritisku od obeh strani, v prostoru okoli Sanoka in Lisko skupaj stisnjena. Proti tej masi silijo zvezane armade nadalje uspešno naprej in so priborili od zapada prehod čez Wyslok, od juga pa dosegle linijo Dwernik-Baligrod-Bukovsko. Na severnem krilu zapadno gališke fronte vzeli so v šturmu včeraj zgornje-avstrijski, solnograški in tirolski vojaki več krajev vzhodno in severno-vzhodno Debica.

Število v zapadni Galiciji vjetih Rusov je naraslo na 80.000; k temu pride še čez 20.000 vjetih, ki se jih je dobilo pri zasledovanju v Karpatih. Ruska 3. armada, ki je bila sestavljena iz petih korov 9., 10., 12. in 24., iz treh kavkaških in več drugih rezervnih divizij, je torej samo na vjetih izgubila čez 100.000 mož. Ako se k temu računi še število mrtvih in ranjenih, potem znaša skupna ruska izguba najmanjše 150.000 mož. Od tudi sedaj še nepregledne množine vojnega materiala poštelto se je doslej 60 kanonov in 200 strojnih pušk.

Boji v južno-vzhodni Galiciji trajajo še naprej. S protinapadom se je na visočinah severno-vzhodno Ottynia močno skupino sovražnika nazaj vrglo.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Vojni plen po bitki v zapadni Galiciji.

Posebni poročevalec budimpeštanskega lista „Pesti Naplo“ piše: Dosedanji plen zmage v zapadni Galiciji je neizmeren. Ob Visloki so vozove ruske armade, približno 30.000 voz, zavezniki obstreljevali. Nastala je strašna zmešnjava. Del ruskih voz je zavozil v reko, ostali

vozovi pa so prišli zaveznikom pri Dukli v roke. Po kratkem in krvavem boju je naša konjenica naprej jezdila. Pri Dukli so zadeli zavezniki na šest velikanskih skladišč kruha. Radi prodiranja naših čet je nastala med Rusi strašna zmešnjava. Ruski poveljnik general Radko Dimitrijevič je pobegnil s svojim generalnim štabom v pondeljek na avtomobilu v Rzeszow, a vsa živila, skladišča, vojni brzojavni aparati in letalni stroji so padli našim v roke. V hotelu Krakowie, kjer so stanovali Dimitrijevič in njegovi oficirji, so našli važne spise. Na kolodvoru Jaslo smo zaplenili dva vlaka ruskega „Rdečega križa“ in deset vagonov darov, namenjenih ruskim vojakom. Blizu Jasla smo vjeli podgubernerja okraja Jaslo, brata nekega poveljujočega ruskega generala v južnovzhodni Galiciji. Veliki most čez Ropo ni bil poškodovan; drugi most čez Wysloko so nameravali ruski pionirji razstreljati, ali to so naše čete preprečile. Nadalje smo vzeli Rusom velikansko čredo, ki šteje 2.800 glav govede. Zaplenili smo tudi glavno bolnišnico 8. ruske armade, vjeli vse zdravnike in strežnike, vzeli vse vozove, ranjence ter mnogo železniškega materiala po vseh kolodvorih. Neke visoka vojaška oseba je izjavila, da ta zmaga v stratežnem oziru celo presega zmago pri Mazurskih jezerih.

Ovacije feldmaršalu nadvojvodi Frideriku.

K.-B. Dunaj, 11. maja. „Fremdenblatt“ poroča iz glavnega stana: Ker je njegovo Veličanstvo podelilo feldmaršalu nadvojvodi Frideriku vojaški zaslužni križec z briljanti, je včeraj priredila garnizija splošno spoštovanemu vojskovodji navdušene ovacije. Proti osmim zvečer je šel brezkončen sprevod z lučkami in bakljami, na čelu vojaška godba, k stanovanju nadvojvode. Čarobno je bilo pogledati slavnostni prostor, ki je bil razstavljen od mnogih tisočev bakelj in lampijonov. Pod balkonom hiše, v kateri stanuje gospod nadvojvoda, je godba zaigrala najprej cesarsko pesem. Potem je zaigrala tri koncertne komade, ki jih je gospod nadvojvoda na balkonu stoje poslušal. Globoko ginjen se je

gospod nadvojvoda zahvalil za pozornost in se je v navdušenih besedah spominjal slavnih armad ter jim zaklical: „Hoch“, ki je bil z navdušenjem sprejet. Koncem slavnosti so bakljenoš defilirali, vojaki in nepregledna množica je klicala navdušeno: „Hoch!“ nadvojvodi in združenima armadama. Patrijotična slavnost je storila na vse udeležence najglobokejši vtisk.

Nemško poročilo od torika.

K.-B. Berlin, 11. maja. (W.-B.) Iz Velikega glavnega stana se poroča: Zapadno bojišče. Včeraj dopoldne smo pred Westende neko angleško linijsko ladjo z našim ognjem pregnali. Vzhodno Yperna napravili smo nadaljne napredke in zaplenili pet strojnih pušk.

Južno-zapadno mesta Lille so Francozi svoje napade na visočino Loretto in na vasi Ablain ter Carenacy nadaljevali. Vsi napadi so bili odbiti. Število tukaj od nas vjetih sovražnikov se je povišalo na 800. Med Carenacy in Neuville držali so Francozi od njih vzete jarke še v svoji lasti. Boj traja tukaj naprej. Južno-zahodno mesta Lille prestrelili smo neki angleški letalni stroj.

Severno zapadno Berry an Bac v gozdovju južno La Ville an Bois navalili so se naši vojaki včeraj na neko iz dveh zaporedoma ležečih linij obstoječo postojanko v širokosti 400 metrov; napravili so pri temu nekaj neverjenih vjetih ter zaplenili mnogo vojnega materiala in municije. Sovražni infanterijski napadi severno Flirega in v Priesterwaldu so se izjalovili pod močnimi izgubami za sovražnika.

Vzhodno bojišče. Položaj je neizpremenjen.

Južno-vzhodno bojišče. Rusi so poskusili včeraj v liniji Besko-Brzocow na Stebnici, Brzcanka-oddelek-Ropezzyre-Szczucin na Visli vstaviti zasledovanje armade generalnega obersta pl. Mackensen. Ta namen se je popolnoma izjalovil. Proti večeru bila je ruska linija na raznih mestih, zlasti pri Besko in med Brzocowon ter Lutcza predta; že dopoldne se je obupni napad večih ruskih divizij od Sanokove smeri pod najtežjimi izgubami za sovražnika ponesrečil.

Zasledovanje se nadaljuje.

Najvišjo armadno vodstvo.

Avstrijsko poročilo od torika.

K.-B. Dunaj, 11. maja. Uradno se danes popoldne razglša:

V bojih zadnjih dveh dni so naši vojaki bojno linijo pri Debici predrl. S tem so bile južno od Visle boreče se močne ruske moči prisiljene k hitremu nazadovanju za spodnjo Wysloko. Dalekosežnost teh dogodkov postane jasna vsled od danes zjutraj prihajajočih poročil o nazadovanju sovražnega levega krila na Rusko-Poljskem. Močno utrjena Nida-fronta se izpozna od sovražnika kot nevzdržljiva in se hitro izpraznuje.

Kakor se je prenesel uspeh pri Gorlici in Jaslu na Karpatsko fronto, tako vpliva oni armade nadvojvode Jožefa Ferdinanda pri Tarnowu in Debici na položaj v Rusko-Poljskem.

V srednji Galiciji silijo naši in nemški vojaki pod nadaljnimi uspešnimi boji za Hosem premaganih ruskih kórov proti Sanovem oddelku Dynow-Sanok. Poskušeni ruski protinapad okroglo treh divizij, od Sanoka ob železnici proti zapadu se je pod težkimi izgubami sovražnika krvavo odbilo in zasledovanje nadaljevalo.

Število vjetih narašča vsak dan.

Iz gozdnega gorovja prihajajoče kolone so pri Baligrodu močnega nasprotnika vrgle in s prvimi vojaki San pri Dwarniku prekoračile. Ruska osma armada, ki se je v sploš-

nem med Lupkowom in Uzsokom borila, je zdaj z močnimi oddelki istotako v poraz zapletena.

V južno-vzhodni Galiciji so Rusi v raznih oddelkih z napadi pričeli. Napad večjih moči severno Pruta na Černovice bil je obdržavni meji odbit in smo vjeli 620 sovražnikov.

Severno Horodenke posrečilo se je sovražnim oddelkom, vstaviti se na južnem bregu Dnjestr. Tukaj traja boj še naprej.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Avstrijsko poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 12. maja. Uradno se danes popoldne razglša:

Poraz ruske 3. in 8. armade se povečuje z vsakim dnevom. V nerednih kolonah, deloma v razpustu hitijo ruski vojaki in tréni teh armad v smerih na Jaroslav, Przemysl in Chyrow nazaj.

Iz prostora Sanok-Lisko proti vzhodu bežajoče močne sovražnikove moči se od juga sem po naših čez Baligrod in Polano prihajajočih kolonah napadajo.

Zmagoviti vojaki so v nadaljnem zasledovanju prekoračili spodnjo Visloko in zavzeli Rzeszow, Dynow, Sanok in Lisko so v naši lasti.

Vsled dosedanjega izrednega uspeha v zapadni in srednji Galiciji pričinja se zdaj ruska Karpatska fronta vzhodno Uzsoka pomikati. Nemški in avstro-ogrski vojaki so zdaj tudi tukaj na celi fronti v napadu, sovražnik pa v prostoru pri Turki, v dolinah Orawe ter Opora v nazadovanju.

Severno Visle so naši vojaki čez Nido vsilili.

V južno-vzhodni Galiciji so močne ruske moči čez Dnjestr v smeri na Horodenko sunile. Zaleszczyki smo mi izpraznili. Boji trajajo tam naprej.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Veleparnik „Lusitanija“ potopljen.

Angleški nasilneži so mislili, da bodo s svojo velikansko mornarico obkolili Nemčijo, jo s tem izstradali ter potom lakote nedolžnega prebivalstva svoje cilje dosegli. Ali Nemci so se pričeli tako energično braniti, da je danes že pomorska moč Anglije zlomljena. Veliki angleški parniki se skrivajo pred podmorskimi čolni Nemcev, ki so s svojimi torpedi že milijarde sovražnikovega premoženja potopili na dnu morja.

Ta grozoviti boj je zahteval zopet velikansko žrtev, pri kateri je izgubilo tudi okoli 1500 ljudi svoje življenje. Dne 7. maja okoli 2. ure popoldne je namreč na višini Krusale ob angleški obali neki nemški podmorski čoln torpediral veliki potniški parnik „Lusitanija“ in ga potopil. Pri temu je okoli 1500 oseb, večinoma Angležev in Amerikancev izgubilo svoje življenje. Parnik je imel na svojem krovu tudi jako veliko iz Amerike pripeljanega vojnega materiala, tako n. p. 25.000 kišt streliva, mnogo obkovanih avtomobilov, strojev in drugega materiala. Tudi je bil kot pomožni parnik oborožen in se ga je moralo od nemške strani tedaj smatrati za vojno ladjo. Končno se mora še posebno poudarjati, da so Nemci parnik pravočasno pred to vožnjo svarili, da so pa Amerikanci in Angleži to svarilo naravnost zasmehovali.

O potopu „Lusitanije“ poroča K.-B. med drugim: „Jasno, mirno solčno popoldne je bilo, ko je bil parnik torpediran. Večina potnikov stala je po zajutruku na krovu, ko so nenadoma zagledali belo črto, ki se je skozi modro vodo približevala parniku. Sledil je strašen pok, ladja se je pretresla in se je pričela obračati upajoč,

da privozi na obrežje; a zadel jo je že drugi torpedo. Ladja se je hitro nagnila na stran in potopila v 20 do 25 minutah po prvi eksploziji.

Wolffov urad poroča, da je „Lusitanija“ vozila razven 5.400 zavojev streliva večinoma tihotapsko blago. Baje je bilo na krovu tudi za 400 milijonov markov nekovanega zlata.

Vtis tega groznega dogodka, za katerega nosi seveda edino zverinska angleška vlada odgovornost, je povsod velikanski. Angleži in njih prijateljski v Ameriki se kar penijo od jeze in grozijo na vse pretege. Ali te grožnje so naravnost smešne, kajti zdaj je vojska in kdor ima boljši meč, tisti bode zmagoval. Gotovo je obžalovati nedolžne ljudi, ki so pri tej borbi izgubili svoje življenje. Ali Nemci si ne morejo ničesar očitati. Oni so svarili in storili vse, da se nesreča prepreči. Angleški izstadovalni nasilni politiki pa mora biti konec!

Angleži žele mir?

K.-B. Dunaj, 10. maja. Politična korespondenca poroča iz Lissabona: Iz izjav tu-sem došlih uglednih Angležev sledi, da se kažejo v merodajnih krogih angleške vlade meddvojni znaki na pripravljenost, da se kmalu sklene mir. Boje se, če bi iztisnili nemško armado če le tudi iz Francije, nadaljnih strašnih žrtev ljudi in denarja. Boje se tudi, če se popolnoma izjalovi napad na Dardanele, da bi to nevarno učinkovalo v Indiji, kjer je položaj v kljub krajevnim nemirom splošno še prenosljiv. Zmage zaveznikov v zapadni Galiciji razburjajo globoko tudi v Londonu.

(Prinašamo to poročilo, čeprav še prav nič ne verujemo na skorajšnji mir. Kajti Angležem se gre za vso bodočnost, za vso njihovo moč in nadvlado. Zato bodoje to nesrečno vojno do skrajnega konca vodili. Op. ur.)

Pomorska bitka Angležev proti Angležem.

Wolffov urad poroča: Pred večimi tedni je več iz Norveškega došlih oseb pripovedovalo, da se je ponoči od 7. na 8. aprila bila huda pomorska bitka med angleškimi in nemškimi parniki v bližini mesta Bergen. Tudi z ladij so poročali, da so opazovali tisto noč vojna brodovja, čuli gromenje topov in videli žaromete (Scheinwerfer). Šele zdaj se je dognalo, zakaj se je šlo takrat. V naše roke je namreč prišlo pismo z 11. aprila, naslovljeno na vjetega poveljnika v Dardanelih uničenega angleškega podmorskega čolna A E 2. V pismu se bere: Parnik „Superb“ je potopljen, „Warnow“ se potaplja, ne da bi bila nemška mornarica kaj izgubila. V petek dne 9. aprila se je pripeljalo več težko poškodovanih (angleških) križark. „Lion“ je strašno poškodovan. Uradno poročilo o vsem molči, kar ni prav. Zanesljiva nevtralna poročila sporazumno izjavljajo, da se je kmalu po tej bitki pripeljala cela vrsta težko in labko poškodovanih angleških parnikov v angleška pristanišča, da jih popravijo. Jasno je zdaj, zakaj da je admiraliteta tako goreče tajila, da se je vršila bitka na morju med angleškim in nemškim brodovjem. Nemško brodovje se te bitke resnično ni udeležilo. Ker nevtralne ladje ne pridejo v poštev, se je pač moral vneti boj med angleškimi brodovji, ki se v temni noči niso med seboj spoznali.

Zločinska zarota proti Turčiji.

K.-B. Konstantinopol, 9. maja. „Tanin“ pričinja priobčevati senzacionalna in uničujoča razkritja o revolucionarnem komplotu v Konstantinoplu, ki sta ga povzročila Anglija in Francoska. Po tem komplotu naj bi bili z bombami usmrčeni turški državniki, ki imajo zdaj moč v rokah; križarka „Javuz Sultan Selim“ (prejšnja nemška „Goeben“), naj bi bila pognana s torpedi v zrak, nemški oficirji umorjeni; na tem tako neprimerno izravnem kotu naj bi združene angleško-francoske čete z lahkoto vkorakale v Konstantinopol ter postavile na Hogio Sophio križ . . . Turška policija že pozna vse podrobnosti tega ostudnega komplota, ki se je vsled njene pozornosti spremenil v komedijo.

Vkljub temu hoče „Tanin“ pozdraviti vse tozadevne dokumente, diplomatske šifre, korespondenco z raznimi zunanji ministri in pogovore z odličnimi državniki. — Organizatorji te zločinke zarote so bili. Princ Sabah Eddin, bivši poslanik v Stockholmu in bivši general Šerif, bivši polkovnik Sodik, bivši poslanec okraja Gümüldžina Ismajl, lord Kithener, francoski in angleški poslanik v Atenah, Venizelos, bivši grški poslanik v Konstantinoplu Panas, sedanji arhivar grškega poslanstva Bukas, grški revolucionar Nikolaides, angleški admiral, bivši grški poslanec Busios, nadalje več članov armenskega komiteja Hinčak, razun teh tudi še nekaj kavas, lekarnarjev ter kolonijalnih trgovcev, nastavljenih v turških delih mesta. Vse se je razvijalo pod vodstvom Venizelusa v Atenah. Politične niti je imel Venizelos v rokah in z njim angleški ter francoski poslanik. Velike svote so bile izdane za to zaroto. Lord Kitchener je obljubil 20.000 funtov za umor nekoga turškega ministra. Princ Sabah Eddin je dobil denar od Francoske. 20.000 frankov je bilo določeno za policijo. — Vse to je zdaj razkriti! Kakor vedno, hočejo naši sovražniki delovati z umorom. Posrečilo se jim ni. Posledica bo de ta, da bodejo združena cesarstva Nemčije, Avstrije in Turčije svoj njim vsiljeni boj s večjo hrabrostjo in vstrajnostjo do konca izvajale.

Turško uradno poročilo.

Konstantinopel, 11. maja. Agence telegraphique Milli: Glavni stan razglša: Na dardanelski fronti ni sovražnik poizkusil nobene akcije na morju. Po večerajšnjih napadih na suhem, ki so se razbili z velikimi izgubami za sovražnika, ni danes sovražnik izvršil nobene resne akcije. Snoči se je približalo rusko brodovje, obstoječe iz petih oklopnih, dveh križark, 12 torpednih rušilcev in nekaterih transportnih ladij vходу bosporske ožine in je hotelo ponoviti svoje že preje brezuspešne demonstracije. Ko se je brodovje še pripravljalo na obstreljevanje, je pričela naša oklopna križarka „Javor Sultan Selim“ s srditim ognjem proti sovražnemu brodovju, ki je pobegnilo v smeri na Sebastopol. „Javor Sultan Selim“ je težko poškodoval rusko vodilno oklopnico. Sovražno brodovje se je moglo odtegniti zasledovanju križarke „Javor Sultan Selim“ samo s tem, da je pobegnilo v utrjeno, s torpedi zavarovano pristanišče v Sebastopolu.

Na ostalih frontah ničesar pomembnega.

Spopad ruskega in nemškega brodovja.

K.-B. Petrograd, 11. maja. Oddelek križark baltijskega brodovja, ki so križarile v južnem delu Baltijskega morja na višini Vindave, je izmenjal iz velike daljave par strelcev v neko sovražno križarko in nekim torpednim čolnom, ki sta izrabila svojo večjo bitrost ter se izognila boju. Izginila sta v južni smeri.

Wolffov urad pripomnja k temu: Gre se za spopad naših lahkih vojnih moči, ki so bile odposlane v svrhu poizvedovanja, z ruskimi ladjami. Rusi so izginili v severni smeri.

Izgube zaveznikov v Dardanelih.

K.-B. Dunaj, 10. maja. „Politische Korrespondenz“ javlja iz Aten: Angleško-francoske čete so izgubile v Dardanelih dosedaj 17.000 mož na ubitih in ranjenih.

Cesar Viljem piše kralju Viktorju Emanuelu.

„Kölnische Zeitung“ in za njo drugi listi poročajo:

Negotovost glede odločbe Italije traja naprej; ali zadnja poročila pravijo, da se ni zgodilo nobeno poojstrenje položaja. Posebno zanimivo je poročilo rimske

„Tribune“, ki izjavlja, da zamore dati natančna poročila o obisku kneza Bülowa pri italijanskem kralju. Knez Bülow podal se je v soboto v kvirinal, da izroči kralju telegram nemškega cesarja, ki se je poslal v šifriranem jeziku skozi Švico v Rim. Telegram je držan v prijateljskem tonu. Cesar prosi v njem italijanskega kralja, da ga naj vendar v njegovem trudu podpira, da se uresniči sporazum med Italijo in Avstro-Ogrsko.

Potopljena vojna blagajna.

Poroča se, da se je s torpediranim francoskim parnikom „Leon Gambetta“ potopila tudi vojna blagajna francoskega srednjemorskega brodovja v znesku dveh milijonov frankov.

Kaj je z Italijo?

Najrazličnejše govornice se širijo glede napatosti med Avstrijo in Italijo. Te govornice so večinoma pretirane. Seveda v listu zaradi cenzure o takih stvareh ni mogoče razpravljati. Toliko pa lahko povemo, da se položaj v kljub vojnim hujskačem v Italiji v zadnjem času ni poslabšal. Zadnja poročila pravijo, da bode brzkone odločitev padla v italijanski zbornici, ki stopi dne 20. t. m. sknepej. Na vsak način priporočamo bladno kri, naj izpade tudi ta zadeva kakorkoli. Italija naj se odloči na to ali ono stran, — nam ostaja vedno upanje z zmago poštene avstrijske stvari!

Bolni napljinč Sanatorij Aflenzenz Hofacker 630, Štajersko, Prospekt!

Na prebivalstvo Štajerske!

Podpišite drugo vojno posojilo!

Kje smo bili pred šestimi meseci ob času prvega vojnega posojila in kje stojimo danes? Kar smo si tedaj upali in želeli, da nas sovražniki ne morejo premoči in zmagati naše vrlega zaveznika — to je danes za nas vsled slavni zmag zavezanih armad radostna gotovost, za cel svet pa občudovano spoznanje.

Nasprotniki, kakor močni in mnogostevilni tudi so, začenjajo omagovati in v veselem zupanju vidimo početek sadov našega krepkega vztrajanja.

Kdor bo imel sedaj večjo odporno silo, se izkazal v moči in duši kot vrlejšega, temu pripade po vojski tudi gospodarska bodočnost.

Z občudovanjem je gledal svet, kako je izročil zavezniški narod v trdnem zupanju v dober izgled svojim vojščakom radodarnih rok z drugim nemškim vojnim posojilom zaklad dvanajstih milijard, da ne trpijo pomanjkanja, ter si tako varoval svoj obstanek in si ustvaril svojo bodočnost.

Sedaj smo mi na vrsti. Tudi mi ne bomo skopovali, omagali, vztrajati moramo do srečnega konca.

Torej podpišite vsi

drugo vojno posojilo.

Podpisovanje (priglasenje) se začne dne 8. in se konča dne 29. maja popoldne ob 12. uri. Pogoji za podpisane so še ugodnejši kakor pri prvem vojnem posojilu.

Podpisovalna cena je določena le s 95 K 25 vin. in ker so se banke odpovedale na svojo polodstotno provizijo, celo le 94 K 75 vin. To posojilo je plačljivo po 10 letih.

Kdor je plačal 94 K 75 vin., dobi dne 1. maja 1925 vrnjenih 100 K.

Za to uživa visoko obrestovanje po 5 1/2 % K za 94 K 75 vin., to je 6 1/2 % skozi 10 let. Obresti se izplačujejo v polletnih obrokih dne 1. maja in dne 1. novembra po dospelosti.

Od poštno hranilnice ustanovljena retna hranilnica omogočuje za deleži po 75, 50 in 25 K tudi manj premožnim nabavljenje — ravnotako mu nudi možnost, da zamenja svoje deleže zopet v gotovino, če bi bil v teku 10. let morebiti prisiljen načeti svoje prihranke.

Premožnejši si lahko nabavijo kose po 100, 200, 1000, 2000 in 10.000 K.

Pri zneskih do 200 K je treba nabavno ceno takoj pri priglasenju plačati.

Kdor podpiše nad 200 K, plača pri prijavi 10% priglasenega podpisanega zneska, dne 26. junija in 27. julija po 25%, dne 27. avgusta 20% in ostanek dne 24. septembra 1915.

Prijave se mogu vršiti pri vseh poštnih uradih, davkarjih, bankah in hranilnicah in se dajejo istotam tudi vsa natančnejša pojasnila.

Avstro-ogrška banka in blagajnica za vojna posojila dajeja v svrhu nabave vojnega posojila pod jako ugodnimi pogoji posojila na vrednostne papirje, blagajnica za vojna posojila pa poleg tega tudi proti zastavi hipotekarnih tirjatev, tako, da se morejo tudi hipotekarni upniki, ki ne razpolagajo črez gotovino, brez nadaljnega udeležiti te akcije.

Vsakomur je torej dana možnost, da podpiše, tedaj naj vsakdo podpiše drugo vojno posojilo.

Ono naj postane znamenje, ki pričra daleč na okoli, da je zmagovito orožje naše ljudske vojske podprto in nepremagljivo vzdrževano vsled naše gospodarske pripravljenosti na domu.

Podpišite vsi drugo vojno posojilo,

da vidijo naši sovražniki, da se strinjajo naše sijajne zmage z močjo celega ljudstva, in se sramotno uniči njihov hudobni naklep, da naše armade zastoj zmagujejo, ker jih ne moremo vzdrževati močne.

In kdor še premišlja in pomišlja, naj misli na naše sinove in očete v vojski.

Obotavljati se bi bil greh na onih, ki se niso obotavljali s krvjo in življenjem v ledu in snegu, močvirju in strelskih okopih, odvracati od domačije neizmorni naval sovražne premoči.

Velika zmaga proti Rusom.

V zadnji in v današnji številki smo poročali natančno o veliki avstro-ogrsko-nemški zmagi v zapadni Galiciji, ki so jo dosegle združene armade v navzočnosti našega vrhovnega poveljnika nadvojvode Friderika pod vodstvom nemškega generala Macken-sen. Kakor znano, se je v teh bojih do sedaj že čez 100.000 Rusov vjelo in neizmerno bogat vojni plen pridobilo. Prinašamo mali zemljevid onih delov zapadne Galicije, v katerih so se ti odločilni boji vršili.

Karte des großen Sieges in den Karpaten.

Modrost

je uspeh dela naših možgani. Ti pa zamorejo le tedaj jasno misliti, ako niso moteni ali oslabljeni vsled bolečin, pomanjkanja spanja, nervoznosti in valovanja krvi. Rabimo vsled tega pri pomanjkanju spanja, nervoznosti, va-

lovanju krvi, prenapornem delu, revmatskih in drugih bolečinah Fellerjev bolečine odpravljajoči, osvežujoči pomirovalni rastlinski esenc-fluid z. zn. „Elza-fluid“, kajti ta vs tvari zdravo spanje, mirni potek krvi, močne živce in nam omogoči tako jasno mišljenje ter premišljanje. Mnogo zdravnikov rabi in priporoča to sredstvo in tudi

naše čitatelje naj bi 12 steklenic za 6 kron franko od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsa-platz št. 241 Hrvatsko) naročili, istotako tudi Fellerjeve odvajalne, prebavo pospešujoče, kri očiš-čujoče Rhabarbara-kroglice z. zn. Elsa-kroglice, od katerih stane 6 škatlic samo 4 kron 40 v franko.

Odlasati bi bilo sramotno in obenem nespametno, kajti nam ni treba žrtvovati krvi ampak le denar, ki ga dobimo nazaj z odličnimi obrestmi. In nespametno bi bilo na tem dvomiti; danes je država najhvalejnejši dolžnik in najboljši plačnik. Da tudi taka ostane, za to skrbijo naše izvrstne narodne vojske, ki v trdem boju z nevpogljivo junaško voljo mogočno korakajo naprej, naprej po poti do končne sijajne zmage, ki nam zagotovi mirno bodočnost in prospešni razvitek.

Torej naj podpiše vsak drugo vojno posojilo. Naši otroci in očetje naj niso zaman trpeli in se borili, se bali in bili v strahu. Že se nam svetlika in bleščočih se obrisih vesela prihodnost. Nova veličastna, krepka Avstrija se nam porodi, „če se v slogi združimo“.

Okrajni zastop ptujski.

Dne 3. maja imel je ptujski okrajni zastop v veliki dvorani mestne hiše pod predsedstvom svojega načelnika g. Jos. Orniga redno svojo sejo. Dnevni red zborovanja je obsegal sledeče točke:

1. Poročilo načelnika.
2. Predlog v potrdilo doklad za leto 1915 do 60%.
3. Dodatna odobritev okrajnega zastopa:
  - a) odobritev prodaje nepremičnin vl. št. 127 kat. obč. Spuhlje skozi občino Spuhlje;
  - b) odobritev najema posojila v znesku K 2500 od občine Gradiš;
  - c) odobritev prodaje državnih zadolžnic od 1. aprila 1870, št. 10846 za K 200— od občine Trnovski vrh;
  - d) odobritev najema posojila K 4500— od občine sv. Lovrenc v Slov. gor.
4. Sklepanje tičoč se dajatve prispevka za zgradnjo nove bolnišnice v Ptuj.
5. Predlog za najemo posojila K 90.000— kot vplačalni prispevek za regulacijo Pesnice.
6. Predlog za najemo posojila K 150.000— za saniranje stroškov za zgradnjo okrajnih cest.
7. Odobritev okrajnega stroškovnega računa za leto 1913.
8. Odobritev okrajnega stroškovnega proračuna za leto 1915.
9. Slučajnosti.

Načelnik g. Ornig je pozdravil navzoče v prijaznih besedah, konstatiral sejino sklepčnost in otvoril sejo. Posebno je še pozdravil zastopnika c. kr. okrajnega glavarja g. dr. viteza pl. Netoliczka. Potem je podal g. načelnik kratko poročilo o odborovem delovanju, kateremu posnemamo sledeče točke:

Načelnik je povdarjal, da je okrajni odbor v kljub vojnim dogodkom skušal svojo dolžnost v polni meri izpolniti. Zapričelo se je pregrajenje Klapovske ceste kakor tudi dograjenje ceste v Dranski dolini. Zaradi nastopivše vojne pa se je moralo ta dela seveda vstaviti. Na novo zgradilo se je most čez Ragoznico v Budini, nadalje ograja ob okrajni cesti v Krapino z 58 cementnimi stebri in 57 metri cevi. Nadalje se je še vložilo 25 kosov 50-tih, 109 kosov 35-tih, 72 kosov 25-tih, 81 kosov 15-tih cevi. Popravilo se je tudi mnogostevelno škarp. Tudi se je napravilo kanale s cevmi v približnem razmerju 80 metrov. Kar je bilo mogoče, storil je okrajni odbor tudi v kmetijski namene. Vkljub temu da je moral okraj vsled vojne vpeljati največji štedilni zistem, zvišal je konjske premije za 200 kron, tako, da se je leta 1914 na konjskih premijah 800 kron izplačalo. Razdelilo se je tudi 15 bikecev, 8 telic in 23 plemskih merjasecev. Glede cestnih korektur se je pešpot pri Sawetzu v dolgosti okroglo 500 metrov napravilo; Ragozniško cesto za skladišča za blago se je dvignilo; pri temu se je porabilo 1600 metrov šotra. Da se dobi za cesto Ptuj-Krapina ceni šoterski material, se je nakupilo jamo za šoter v Jurovcih in se je že s tem mnogo prištedilo. Načelnik omenil je nadalje veliki delavski program, ki ga namerava s pomočjo vojnih vjetnikov uresničiti. Razjasnil je ugodno priliko, da se uporabi ta ceni delavski material.

Okrajni zastop je pozdravil te nazore najtopeje in vzel načelnikovo poročilo ednoglasno na znanje.

O. z. župnik Ozmeč zahteval je prečitane zapisnika zadnje seje. G. Trancon prečita zapisnik, ki se tudi spejme. Le župnik Ozmeč zahteva, da se vodi zapisnik odslej v obeh jezikih.

O. z. Maks Straschill pojasni, da se je zapisnik doslej le v nemškem jeziku vodil, ker bi raba obeh jezikov mnogo časa vzela. Moralo, bi se tudi še nastaviti drugo moč, ki bi se jo maralo istotako plačati. Tudi bi prečitavanje zapisnika v obeh jezikih mnogo časa seji porabilo. O. z. Fermevc se izjavi s tem zadovoljen, zahteva pa protokolaranje ta diskuzije, da se na vstvari za bodočnost kak „prejudic“. Ozmeč in dr. Fermevc govorita najprvo slovenski svoje govore pa prestavita potem v nemščino. Tako se je končala ta „narodnostna debata“, ki je bila po našem mnenju z ozirom na vojne dogodke in ponehanja politikovanja prav nepotrebná.

O. z. Job. Steudte poroča je potem o občinskih dokladah v posameznih občinah okraja. Njegov predlog se je brez razgovora sprejel.

O. z. Joh. Steudte poroča nadalje o prodaji zemljišča št. 127 k. o. Spuhlje po tisti občini sami. Ker so vse postavne določbe izpolnjene, predlaga dovolitev prodaje. (Sprejeto).

Isti poročevalec poroča o sprejemu posojila za K 2500 po občini Gradiš v namene zgradbe šole. Ker so tudi tukaj vse postavne določbe izvršene, sprejme se i ta predlog.

Nadalje poroča o. z. Steudte o prodaji odpiska državnega dolga za 200 kron po občini Trnovski vrh. Tudi to prodajo se dovoli.

Istotako se dovoli občini Sv. Lovrenc v sl. gor. posojilo K 4.500.

O. z. M. Straschill poroča potem o zopetnem prispevku k zgradbi velepotebne nove deželne bolnišnice v Ptuj. Deželni odbor je naznanil, da bi taka nova zgradba stala 900.000 kron. Po zahtevi deželnega odbora predlaga govornik, da se za to zgradbo dovoli še 10.000 K od okraja in sicer v 10 letnih obrokih.

O. z. direktor Kasper pravi, da bi zado-stovalo povečanje sedanje bolnišnice; v teh časih se ne more tako velikih izdatkov priporočati. Končno se sprejme predlog, da dovoli okraj še 10.000 kron v namene bolnišnice; priporoča se pa, da se ne zgradi dragoceno novo poslopje, marveč da se le sedaj obstoječe primerno razširi.

Namestnik načelnika pl. Pongratz poroča potem o sprejemu posojila v znesku 90 tisoč kron kot prispevka za velepotebno regulacijo Pesnice. Troški reguliranja Pesnice znašali bi 900.000 kron. Od teh mora okraj 10. del, to je 90.000 kron prispevati. Seveda se v sedanjem času vsled vojne ne more upati na hitro rešitev te zadeve, ki se je od strani okraja že leta sem zahteva. Ker bi se zdaj dela z vojnimi vjetniki dokončala, bi se tudi troški zdatno znižali. Po kratkem razgovoru se predlog pl. Pongratza z vsemi proti nemu glasu sprejme.

O. z. Maks Straschill predlaga v imenu odbora, da se sprejme posojilo 100.000 K za uresničenje vseh zgradb okrajnih cest. Tudi ta predlog se skoraj ednoglasno sprejme.

O. z. direktor Kasper poroča potem o stroškovnem računu za 1913. Računi so se našli

v polnem redu. Pregledovali so jih sledeči okrajni zastopniki: dir. Kasper, Anton Goljat, Andrej Windisch, Filip Maučič.

O. z. direktor Kasper poroča nadalje o dovolitvi stroškovnega proračuna za l. 1915. Seja se popiše v daljšem pogovoru s tem proračunom. Župnik Ozmeč vpraša, zakaj je v proračunu še vedno 4.672 kron izkazanih, ko je dolg vendar že plačan. Načelnik mu pojasni, da so nekatere občine s plačili še zaostale in in to svoto še vedno dolžne. Dr. Fermevc vpraša, kako stoji stvar z mostom v Popovcih. Načelnik mu pove, da je bil ta most, ki ga je led odtrgal, jako potreben, da se prepreči prebivalcem veliko gospodarsko škodo. Zgradba se je vsled tega pričela in izvršila, ker sta namestnik in deželni glavar ustмено 80%no subvencijo zgradbe obljubila. Župnik Ozmeč predlaga za slovensko študentovsko kuhinjo 400 K podpore. Pojasni se mu, da dobita nemška kakor slovenska dijaška kuhinja to podporo.

Dr. Fermevc zahteva, da se drevje ob okrajnih cestah pred po zajcih prizadeto škodo s primernimi ograjami zavaruje. Pojasni se mu, da bi troški takih ograj prizadeto škodo mnogo prekosili.

Razpravljalo se je še o raznih manjših gospodarskih zadevah, ki se tičejo posameznih krajev v okraju. Načelnik Ornig je vsa vprašanja v zadovoljivem zmislu rešil in pojasnil ter vsem zahtevam, kolikor je to ravno mogoče, ugodil. Končno se je načelnik Ornig pritožil glede nastopanja stotnika Badl, ki je pri asentiranju konj celo breje kobile jemal in ni ničesar vpo-števal kar bi varovalo gospodarske interese okraja. Ko je načelnik proti temu ravnanju nastopal, je Badl to za osebno žaljenje in je hotel načelnika celo na dvoboj pozvati. Okrajni zastop sklene, da se na vseh merodajnih mestih proti temu postopanju omenjenega oficirja protest vložijo.

S tem je bila seja končana. Vsakdo mora priznati, da je ptujski okrajni zastop tudi v teh težkih časih, v najtežavnejših razmerah, svojo dolžnost in več kot svojo dolžnost storil. Šlo se mu je kakor vedno za varovanje gospodarske koristi okraja in njegovega prebivalstva. Zato gre pač okraju kakor zlasti njegovemu načelniku Ornigu vsa zahvala!

Kmetovalčeva opravila v mesecu maju.

Pri domu bi morala biti pravzaprav sedaj že vsa vabnejša opravila dovršena, toda nekaj dela, osobito pa za časa dežja, se dobi še vedno pri hiši. Če posli nimajo drugega opravila, pripravljajo naj drva za kurjavo, spravijo naj v red gnojnik, popravljajo naj vile, grablje, kose in srpe, popravijo naj vozove in druge k vozom spadajoče pritikline, a tudi na seniku naj lepo vse pospravijo in ga nato skrbno osnažijo. Na dvorišču se pa morda tudi še dobi delo. Kjer leži voda, naj se globine zasujejo, na previsokih mestih naj se prestrže tako, da bo voda z njih sproti odtekala. Če se dela na dvorišču o dežju blato, potrosi ga z gruščem.

V hlevu drži se strogo onega, kar se ti je priporočalo v mesecu aprilu; posebno pa skrbi, da bo hlev snažen in da se bo zadostno pre-

Italijansko vojaštvo.

Z ozirom na dogodke v Italiji, ki razburjajo v zadnjem času vso javnost in kojih končnega zaključka se v celej monarhiji z napestostjo pričakuje, prinašamo sliko vojaških tipov italijanske armade. — Gotovo bodo cenjene čitatelje zani-mala

zračeval. Sedaj že lahko sprušaš živino po dnevu na prsto in tačas uporabiš za to, da hlev prebeliš in ga dobro prezračuješ. Če imaš ovce, ostriži jih, a svinje pripusti.

Za vino v kleti je nastopila z naraščajočo toplino tudi večja nevarnost, kajti vino se hitro pokvari. Ker se vino vsled gorkote raztegne, sod lahko razžene. Če ga še nisi pretočil, stori to o lepem vremenu takoj, kajti če je vino še na drozih, se drože dvignejo, in v tem slučaju boš imel opraviti z zavrelko, ki ti vino lahko popolnoma pokvari.

Na polju: Se sejanjem turšice, sirka ali metljaka, lanu, konoplja, pese buč, fižola, graba in sejanjem krompirja nadaljuj do druge polovice maja. Zeljne sadike presajaj in posejaj zgodnjo repo in ajdo. Žito oplevi, a krompir in turško okopaj; kasneje slednja dva tudi osuj. Prične se košnja inkarnatnice ali laške detelje pa tudi s košnjo lacerne in krmske rži lahko pričneš. Po krmski rži in inkarnatnici obsejaj njivo s činkvantomom, zimskim rudečelistnim rudičem ali pa obsadi jo z zeljem ali pa s krmsko pesu.

V vinogradu obiraj mladim trtam in divjakom nepotrebno mladje, kakor hitro napravijo 5—10 cm dolge poganjke, a pri starih trtah stori to, čim lahko spoznaš, kateri poganjk ima zarod in kateri ne. Na podlagah cepljenih trt oberi čimprej vse mladje.

Prični z žveplanjem in škropljenjem trt.

Trte začni žveplati, čim je mladje 10 do 15 cm dolgo, škropiti pa, čim so se razvili na poganjk ali mladju 3 do 4 listi. Okoli 20. maja, če nastopi toplo vreme, pričneš lahko z zelenim cepljenjem. Če se je pokazalo mnogo plevela v vinogradu, oplevi ga čimprej. Ako hočeš pomagati trtni rasti s solitrom, potrosi ga po sredi med vrstami tako, kakor bi sejal žito. Zatiraj pridno trtjone, črne rilčkarje, grozdnega molja in trtnega zavijača, mavevega hrošča in drug vinogradom škodljiv mrčes.

Posadi v trtnico stratificirane cepljene kolči in pazi, da ne bo trtnica plevelna.

V sadovnjaku: Zatiraj pridno vsakovrsten škodljiv mrčes po sadnem drevju, kakor gosonice, majeve hrošče, krvavo uš, listne ušice itd. Po tleh ležeče piškavo sadje skrbno poberi in sežgi. Da ne postane sadje grintavo, poškopri sadno drevje z enako raztopino, kakršna se uporablja zoper peronosporo na trtah. Če imaš dobro ohranjene zimske cepiče na razpolago, uporabi jih za podcepljenje divjakov pod kožo ali za lubad. Na pritlikovcih začni s skrajševanjem in presčipavanjem poganjkov in sicer odščipni poganjkom vršičke nad 5—6 listov, ne vstevši vznožnih ali pri izviru poganjka pohajajočih se listov.

Na vrtu: Presejaj sajenice gojene v gnojnih gredicah, grah osuj in pristavi mu otičeje, plezajočemu fižolu deni kolce a istotako tudi paradiznikom ter priveži jih k njim na rahlem z rafijo. Solato zređci in če treba tudi presadi. Poskrbi, da bodo vrtno lešice vedno čiste in zemlja rahla, a če ne dežuje, jih vsaj vsak teden enkrat prav dobro zalij z vodo. Če guojnice za zalivanje zelenjave nimaš, pomagaš ji lahko s tem, da deneš na vsakih 100 l vode po 250 g superfosfata, 125 g kalijeve soli in 225 g amonijevega sulfata.

Na travniku in sicer tam, kjer je zgodnja trava, začneš lahko s košnjo. Zapomni si, da je najboljši čas za košnjo trave takrat, ko je večina trav v cvetju.

Na pašnikih naj pobira pastir, ko drugega dela nima, kamenje in naj ga spravlja v kupe.

V gozdu se nabira smrekov lubad; lipa ter brest, od katerih se hoče dobiti ličeje, se posekavata.

Skrb za varstvo rastlin v mesecu maju.

V tekočem mesecu čaka kmetovalca vse polno dela, osobito pa glede zatiranja raznih rastlinskih škodljivcev. Dasiravno se nahajamo v težkih časih, se mora to delo opraviti, sicer pridelamo malo ali celo nič.

V prvi polovici meseca majka naj se poškopri trte najprvo z modrogalično-apneno raztopino ali pa s perocidovo zmesjo. Da se prihrani modro galico (osobito letos, ker je zelo draga in jo je težavno dobiti), naj se

zvzame na vsakih 100 litrov vode samo $\frac{1}{2}$ kg galice, a drugega $\frac{1}{2}$ odstotka naj se nadomesti s $\frac{1}{2}$ kg galuna (po Martin-ovemu načinu) ali pa s $\frac{1}{2}$ kg zelene ali zelene galice (po načinu Menozzi). Ako bi nastopilo vlažao, deževno vreme, zviša se lahko množina galice na $\frac{3}{4}$, k večjem pa na 1 kg. Proti koncu meseca, na vsak način preden začne grozde cveteti, naj se poškopri trte z modrogalično-apneno raztopino v drugič. Prvo in drugo škropljenje ima namen, zatreji peronosporo v kali. Ne samo škropiti, marveč tudi žveplati se mora trte istočasno, da se prepreči pojav grozde plesni (Oidium). V to svrhu se rabi prav nadrobno semloto žveplo, za drugo žveplanje, če pa je mogoče, galična žveplena moka.

Pobira naj se pridno v smodke zvito trtno listje, kajti v njem se nahajajo trtjonovala jajčeca (trtnega rilčkarja). Pobrane smodke naj se sežge. Enako naj se postopa z listjem, prepređenim z nekako svilo ali pajčevino, kajti v takem listju čepe ličinke trtnega molja (Tortrix pilleriana).

Zasluduje naj se metulječe grozdnega kiseljaka (Conchylis ambigua), t. j. onih črviček ali gosonic, ki se prikažejo napro proti koncu meseca maja in kateri uničujejo mladi zarod. Da se obvaruje trte tega škodljivca, naj se doda žvepleni moki, ko se trte žvepla, 5 do 10 odstotkov naitaline ali pa naj se razobesi po vinogradih luči na aceline, nastavi palčice, slamnate povezke itd. Palčice in slamnate povezke naj se namaže s kakim lepivom. Če se prjavijo črni rilčkarji, naj se name v vinograde purane ali pa race, kajti te živali žro tudi gosonice črne sovke (Agrostis aquilina), katere objedajo ponoči trtne poganjke.

Če pretijo pomladanski mrazovi, naj se zažiga v bližini vinogradov tak material, ki razvija gost dim.

Sadovnjake, podvržene raznim boleznim, kakor gnilobi sadja, grintavosti, riji itd., naj se zdaj vnovič poškopri z 1% modrogalično-apneno raztopino. Brirjeve vejice, napadene, t. j. z nekakim rumenim prahom posute vejice, naj se obere in sežge, kajti napadeno je od glivice »Exoascus deformans». Mokavost ali bela plesen po jablanovem listju in poganjkih se zatre, ako se jablane večkrat požvepla z žvepleno moko ali pa jih poškopri z raztopino žvepljenih jeter. V to svrhu naj se napravi $\frac{1}{2}$ —1% raztopina.

Nadaljuje naj se s pokončevanjem raznih gosonic, ličink in raznih drugih sadnih škodljivcev. Tudi razne ušice naj se pridno zatira. Kjer se opazi krvavo ušico, naj se jo zmašti kar s prsti in kdor tega ne mara storiti, naj pomoči čopič v navadni špirit in napadeno mesto z njim odrgne.

Poberi najse po drevju obvisle in po tleh ležeče nagrbčene hruške in vrže v ogenj, kajti v teh so skrite ličinke hudih škodljivcev.

Pridno naj se otresa in mori majeve hrošče, pa tudi zlate minice in druge večje škodljive hrošče naj se notno lovi in pokončuje.

Zatira naj se plevel po njivah, kakor njivski osat, preslica, lapuh itd. in sicer s pogostim podrezavanjem, da vsaj semena ne obrode. Tudi češminj in boreč, rastoč v bližini njiv, katerih se navadno poloti ona glivica, ki provzroča žitno rijo, naj se izruje ali skopa in odstrani.

Ako si zapazil po deteljščih predenico, pokosi deteljo na napadenih mestih tik tal, nato primejši ji nekoliko slame in zažgi. Po pokončenih mestih raztrosi prah živega apna ali pa jih poškopri z 10% raztopino železne ali zelene galice.

Da preprečiš peronosporo na krompirju in paradiznikih, poškopri ju z modrogalično-apneno raztopino. Da obraniš trčnice, kakor fižol in grah, bele plesni po listju in steblih, zadošča, da jih požveplaš z žvepleno moko. Vrtnice se obvaruje bele plesnobe, ako se jih poškopri s stanišano raztopino (0.3 do 0.4%) žvepljenih jeter.

Spargljevega hroščka se najlažje pokonča, ako se ga s spargljevo otresa, pobira in opari. Pokončava naj se bolhače, nage polže, bramorje, ose in druge razne škodljivce.

Razno.

C. k. prostovoljni strelci v Ptujju se razvijajo izredno lepo in gre voditeljem vsa čast in hvala. Začetkoma bilo je teh strelcev samo 50, zdaj pa jih je že čez 200 mož. Oddelki so: dva čuga v Ptujju in po en čug v Sv. Barbari, Sv. Marjeti in Sv. Lovrencu. K temu pridejo še v kratkem po en čug na Ptujski gori, v Zavrču in Leskovcu. Velike vaje so mladeniči telesno okrepčale, tako, da se bodo zamoglo v kratkem dvadnevno vajo na Donati napraviti. Vodilne osebe so: komandant kompanije predstojnik mestnega urada lajtnant Leopold Girtler, adjunkt lajtnant Waneč, obratni vodja A. Melzer, pisarniški direktor H. Kersche. Čug v Sv. Barbari zapoveduje korporal nadučitelj Ogorelec, čug v Sv. Marjeti korporal nadučitelj Žunkovič, čug v Sv. Lovrencu pa čugafirer Štefan Ljubec.

Ogenj. V gospodarskem posloppju posestnika Monsberger v Oberleidenbergu na Koroškem je nastal ogenj, ki je uničil poslopje, vso krmo in žito ter kmetijsko orodje; tudi dva teleta sta zgorela. Posestnik ima škodo za 15.000 kron, medtem ko znaša zavarovalnina samo 6000 kron.

Ptujski sejmi. Na sejem v Ptujju dne 4. maja se je prignalo 112 konjev in 680 glav

govode; na sejem dne 5. maja pa se je prignalo 722 prašičev. — Prihodnji konjski in goveji sejem se vrši dne 18. maja, prihodnji svinjski sejem pa dne 19. maja.

Požar. Na mariborskem kolodvoru se je vnel vagon, ki je bil s prešano slamo naložen. Požarniki so ogenj v 4-urnem delu pogasili. Neki občinski delavec bil je pri rešilnem delu težko ranjen.

Blazni zločini pijanca. V Malivru pri Brežicah je posestnik Jožef Ogorelec, zelo pijači udani človek, svojo ženo s sekuro po glavi in prsih udaril, tako da je revica težko ranjena na tleh obležala. Drugi dan zažgal je posestnik svojo hišo; pri sodnji je dejal, da je hotel s tem svojo ženo in svoje otroke umoriti. Ogenj je uničil zaloge žita, gospodarsko poslopje in vinsko klet. Škoda znaša 7000 kron.

Polotok Gallipoli. Svoj, že davno napovedani napad s kopnega proti turskim očinam, so začeli zavezniki Francozi in Angleži izvajati — kakor je bilo pričakovati — pri polotoku Gallipoli, tem, daleč v morje podaljšanem prstu Trakije, ki je spojen z evropsko kopnino le po ozki črti Balair, znani iz krimske vojne. Polotok Gallipoli je zgodovinsko jako važen. To je trakijski Chersones starih Grkov, ki mu je nekdanj gospodoval atenski junak Miltiad. Tu, kjer se je evropski polotok najbolj približal azijski obali, so se odigravali mnogokrat znameniti zgodovinski dogodki. Z azijske obali je prešel ožino Kserkes in kasneje Turki, a s polotoka Gallipoli je uprizoril Aleksander svoj osvojevalni pohod v Azijo. Tu leži Sestosa, kjer je razsvetljevala Hero vsako noč z bakljo valove Helespont, davajoč ljubimcu pričakovani znak. Kasneje je na tem mestu lord Byron preplul Dardanele. Na mestu Sestosa leži sedaj slikovito turško selo. Neposredno za dardanelskimi utrd-bami se dvigajo sedaj na polotoku bele pečine, v katerih leži mala jama, baje grob Hekube. Zgodovina in pripovedka sta prepredli polotok Gallipoli s svojim čarom, vendar pa kraj sam ne nudi slikovitosti in lepote. Na obeh obalah Gallipola se bregovi vzpenjajo strmo iz morja in le tu pa tam se odpira kaka dolina, po kateri se stekajo gorski potoki v Helespont. Na takih krajih se nahajajo najznatnejše naselbine polotoka, med katerimi je najvažnejša Maidos, grško Madytos — še danes po večjem delu grško mesto. S svojimi belimi stolpi in hišami izgleda veselo, a kadar piha severnik — tam skoro vse leto — se hitro obračajo bela krila neštevilnih veterinic, ki so glavno označje Madytosa. Če potujemo od Maidosa proti vzhodu, pridemo do mesta Gallipoli, glavnega mesta polotoka, po katerem je tudi imenovano. Lepi položaj mesta je morda vzrok, da so ga Grki nekoč imenovali „lepo mesto“ (Kalipolia), toda danes je Gallipoli, četudi okrožno središče, tršlo mesto, ki ne more ničesar nuditi potniku, razun nekaj ostankov starega veka iz najstareje turške perijode. Gallipoli je prvo mesto, ki so ga Turki osvojili na evropskih tleh, a leta 1854 so se tam izkrcali združeni Francozi in Angleži. Danes šteje mesto okoli 30.000 prebivalcev, ki so poleg Turkov, največ Grki, Armenci in Židje, ki trgujejo zlasti s kožo in lončarstvom. Pristanišče je sicer plitvo, vendar je važno izvozišče z živahnim brodarstvom.

Vinogradniki! Ne pozabite na prepotrebno škropljenje z modro galico!

Nevihte in toča ter njim sledeča povoden napravile so v raznih krajih spodnje Štajerske v zadnjih dneh precejšnjo škodo. Upajmo, da nam nebo privošči v teh težkih časih vsaj dobro žetev.

Srbski profesorji kot agitatorji v inozemstvu. V bulgarskem listu „Kambana“ poročajo: srbska vlada je poslala skoraj vse vseučiliške profesorje na Angleško in Francosko, da tam v predavanjih in na drug način agitirajo za Srbijo. Bolje bi bilo, ako bi poslala kraljeve sinove v kak pariški ali londonski „tingeltangel“, da bi tamošnje ljudstvo izpoznalo kulturo teh kraljemorilcev.

Naš presvitli cesar podal je za avstrijsko drugo vojno posojilo 5 milijonov kron iz lastnega svojega premoženja; istotako je podaril za ogrsko vojno posojilo 5 milijonov kron. Posnemajmo svojega cesarja in podpisujmo vojno posojilo!

O draginji se zdaj mnogo govori in v resnici je postala že tako občutna, da se mora o nje govoriti. Razumemo popolnoma, da mora vojni draginji slediti, kakor ji sledi bolezen in smrt. Ali zdi se nam, da vsaj v nekaterih naših spodnještajerskih krajih draginja ni povsem naravna, marveč da je opetovano od gotovih nenasitnih česb na umetni način napravljena. Proti temu je tudi že oblast vse mogoče učinila, čeprav ne s posebno velikim uspehom. Mi smo v tem oziru popolnoma objektivni. Naši čitatelji vedo, da smo se vedno potegovali za kmetijske koristi in kmetijske pravice, ker smo ravno v prvi vrsti kmetijski list. Ker tudi vemo, da mora kmet danes vse drago plačevati, razumemo popolnoma, da je tudi on s ceno gotovih svojih pridelkov poskočil. Ali nekateri posamezniki pa so v tem oziru malo prebudi in mislijo kar čez noč na stroške najrevnejšega ljudstva obogateti. To ni patrijotično, marveč oderuško in zaslužni najstrožje kazni. Oderuško postopanje ne sme nikdo zagovarjati, pa če je še tako pošteni kmetijski prijatelj. Seveda razumemo, da pač kmetje mnogokrat tudi gotovim subjektom v roke, ki nimajo ničesar s poštnim kupčijstvom opraviti, ki pa vendar ravno zdaj v splošni bedi svoj nepošteni žakelj polnijo. Tem subjektom bi bilo treba najostreje na njih umazane prste gledati. Kajti naši vojaki se ne borijo zato na krvavem bojnem polju, da bi doma nepošteni špekulanti njih žene in deco odirali. . . . O raznih pojavih na polju draginje bomo pričeli zdaj brezobzirno poročati in bomo razkrili gotove mahinacije, ki škodujejo ljudstvu in ugledu države.

Cenejša moka v Nemčiji. Nemški žitni urad je zopet znižal pšenične in ržene moke. Pšenična moka stane od 15. maja naprej 35.75 do 38.75 mark za en meterski cent; ržena pa 32.50 do 35.50 Torej stane na Nemškem en kg bele pšenične moke samo približno 45 vin. Upati je, da bodejo storjeni koraki za znižanje močnih cen tudi na Avstrijskem imeli kmalu zaželjeni uspeh. Kajti pri nas gotovo pomanjkanje žitja ni stoji v nobenem razmerju z navednost oderuški cenami, ki se jih komandira od gotove špekulantske strani.

Razstrelba na angleškem parniku. Na krovu angleškega parnika „Hambleton“ se je iz neznanega vzroka pripetila velika eksplozija. Ob tej priliki bila je ena oseba ubita, ednajst pa ranjenih.

Avstrijski zdravnik umrl v Sibiriji. V Bogotolu je bilo v oktobru lanskega leta interniranih več avstrijskih vojnih vjetnikov. Kot zdravnika so jim dali istotako vjetelega avstrijskega zdravnika dr. Pospisila. Zdravnik bil je vsled svoje delavnosti kmalu splošno priljubljen. Ali nalezel si je pri nekem bolniku pegastega tifusa in je kmalu kot žrtev svojega poklica umrl. Napravili so mu veličasten pogreb.

Sleparije na Ogrskem. „Reichspost“ poroča: Domobranksko sodišče v Fünfkirchenu je prišlo na sled velikim sleparijam pri dobavi za armado. Niti preiskave se stekajo v Stuhlweisensburgu, Kašavi in Miskolczu in očitno je, da je bil vojaški erar oškodovan za več stotisoč kron in sicer na ta način, da se mu je prodalo ali pokvarjeno krmo, ali pa krmo, ki je bila že večkrat prodana vojnemu erarju. Glavni krivec je Ignac Pollak in je kompanjon že štirideset let za erar dobavljajoče firme Bernhard Pollak. Milijonar je s plačanimi sodrudniki dosegel, da je dva vlaka, ki jih je s krmo poslal pred drugim obleganjem Przemysla tjakaj in ki mu jih je vojni erar plačal, naravnost poveril, tako, da jih je dal iz kolodvora v Przemyslu prepeljati na Ogrsko, kjer je vsebino obeh vlakov, ki sta skupaj imela 100 vozov, nakopičil v svojih skladiščih. Pozneje je pa to zalogo, za katero mu je bil erar že enkrat izplačal veliko vsoto, erarju še enkrat prodal! V pondeljek so Pollaka aretirali v trenutku, ko se je bil pripeljal z Dunaja.

Omejitev prodaje mesa in živine. Izšle so tri ministrske odredbe, ki omejujejo prodajo mesa ter goveje živine, telet, prešičev in kokoši na pet dni v tednu. Ostala dva dni se ne sme živino in meso prodajati; pač pa bode dopuščeno prodajati klobase, jetra, pljuča, možgane in druge notranje dele, divjačino, perutnino (razven kokoši) itd. Na ta način se boče vstaviti preveliko porabo mesa; obenem se boče

onemogočiti pomanjkanje živine ter jajc. Z drugo odredbo se smejo molzne in plemenske krave pobijati le s posebnim dovoljenjem in se omeji še bolj kakor dotedaj klanje telet. Tretja odredba uvaja gotove vrste legitimacije živin-skim trgovcem, ki dostikrat na nepošteni in špekulantovski način delujejo. Brezpogojno se tudi odpravljajo zapore, ki so jih glede na promet z živino odredili posamezni okraj in dežele.

Umor in poskušeni samomor. Rezervist kovač Franc Šimak pri težki haubični bateriji v Mariboru je za nekega enoletnega prostovoljca prodal konja, a denar je za se obdržal. Ognjičar Leitner je razkril to nepošteno ravnanje. Šmak je bil zato na Leitnerja jezen. Šmak, dasi oženjen in oče 6 otrok, se je seznanil z delavko Marijo Kraner, ki ga je hotela pustiti, ko je izvedela, da je oženjen. Šmak je zato sklenil, da umori Leitnerja, Kranerjevo in sebe. V nedeljo, 2. maja se je vračal s Kranerjevo iz Rodvanja v Maribor. Med potjo je 4-krat iz revolverja nanjo ustrelil. Umirajočo je pustil ležati. Potem se je vrnil v Rodvanje in je povsod iskal Leitnerja, brez da bi ga našel. Končno si je pognal sam kroglo v prsa. Kranerjeva je v bolnici umrla, a tudi o Šimaku dvomijo, da bi okrevala.

Pomorski junak.

Danes prinašamo sliko avstrijskega lajtnanta linijske ladje, pl. Trapp, ki je dne 27.

Linienschiffsleutnant v. Trapp

aprila v Jonijskem morju kot poveljnik podmorskega čolna „U 5.“ torpediral in potopil veliki francoski oklopni vojni parnik „Leon Gambetta.“

Razkuževanje vojaškega perila. Mnogo naših vojakov pošilja sedaj svojo perilo domu, da se ondi sere. Mogoče je, da se v takih slučajih prenese mrčes ali pa kaka nalezljiva bolezen. V nevarnosti so v tem oziru posebno perile. Temu se lahko opomore, ako se perilo razokuži. Najhitreje in najgotovejše učinkuje v tem oziru, ako se perilo 24 ur pred pranjem namoči v vodo, ki vsebuje 8% raztopljenega surovega lysoforma. Perilo vsled tega ravnanja ničesar ne trpi. Zagotovilo, da bo bil lastnik okuženega perila nekada bolan ali tudi še sedaj; bolan, ne vsebuje nikake obrambe, kakor to nas uči vsakdanja izkušnja.

Slabo podučeni človek, ki pravi pri bolečinah v vratu-kašlju, hripavosti, praskanju v vratu ali zaslinjenju: „To mine samo ob sebi.“ V takih slučajih naj bi se vedno rabilo Fellerjev kašel odpravljajoči, silne raztopljajoči, protikataralni rastni ski esenci fluid z zn. „Elsa-fluid“. 12 steklenic pošlje franco za 6 kron lekarnar E. V. Feller Stubica, Elisabeth 241 (Hrvaško). Obenem se lahko naroči tudi Fellerjeve tek in prebavo pospešujoče „Elsa-groglice“, 6 skatlic za 4 krome 60 v. n. franko.

Senzacija poudaba. Opozarjamo svoje p. n. čitatelje: na naše naznanilo v tem listu o popularni hiši novosti M. Svoboda, Dunaj III/2, Hiesgasse 12. Tam se dobi krasne z žido šikane bluze iz vsebinskega modernega blaga v vseh obstoječih barvah v po okazijskih cenah od K 1.5 za en komad. 6 kosov stane samo K 11. — in se poleg tega priloži zastojni en fini jabolit iz ščipk ali pa en lepi ščipkasti ovratnik.

Daša ure je „nemi“, od katerega breznapačne funkcije je odvisev pravi, zanesljivi in natančni potok kolešja. Ta važni delobstoji v vseh urah svetovne hiše H. Suttner, Ljubljana iz posebne trdnega in elastičnega materiala, teče pri prima-urah v diamantih, pri drugih v rubinih, nanj ne vpliva ne vročina ne mraz ne zunanje pretresanje. Te lastnosti zagotujejo popolno natančnost Suttnerjevih ur, katere ponavatelj vsled tega kupuje. Firma oddaja švicarske remont-ure že za K 4.10. Vse ure, verižice, prestane, kinč, zlato in srebrno blago se dobi v bogati izbiri v ilustriranem krasnem ceniku, katerega naj zahteva vsakdo gratis in franko z dopisnico od H. Suttner, samo v Ljubljani št 701. Nimamo nobene filijalke.

Pridna gostilničarka

išče dobro gostilno, najraje na račun. Prijazne ponudbe pod „Tüchtige Wirtin,“ poste restante Pragerhof. 227

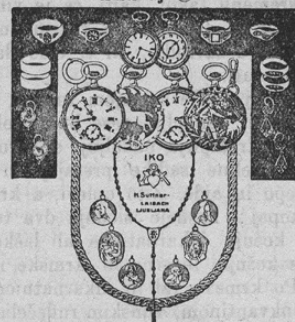
ŽENITNA PONUDBA!

Mali posestnik, 47 let star, samski, išče primerno tovarišico za življenje v svrhu ženitve. Ponudbe pod „št. 231“ na upravo „Štajerca“ 281

Najcenejša ura

ni navidez cena bazarska ura, ki se hitro pokvari in imate z njo vedno stroške za popravila, marveč trajno dobro doba, zanesljiva švicarska ura, ki zaleže tri slabe bazarske ure. Svetovno znano je, da dobavljajo trgovina z urami firma H. Suttner v Ljubljani št. 701, le najtočnejše doba, trpežne švicarske ure po originalnih tovarniških cenah.

Krasen cenik s sliko gratis in franko. ilustracij

- Št. 410 Patent Roskopf ura, doča 86 ur . . . . . K 4.10
  - Št. 698 Niklasta cil. rem. ura . . . . . K 5.50
  - Št. 719 Srebrna remontarna ura . . . . . K 7.80
  - Št. 721 Srebrna rem. ura, 6 rubinov . . . . . K 11.60
  - Št. 725 Srebrna cil. rem. ura, 6 rub. močne pokr. . . . . K 11.70
  - Št. 727 Srebrna rem. ura, 6 rubinov, grav. kolesje močne pokrove . . . . . K 12.—
  - Št. 748 Srebrna rem. ura, dvojen plašč . . . . . K 13.50
  - Št. 80 Amerikan. duble zlata verižica mod. fazona . . . . . K 5.60
  - Niklasta verižica . . . . . K 1.—
  - Št. 556 Dolga srebrna ženska verižica, 150 cm dolga, masivna . . . . . K 5.—
  - Št. 600 Najfinejša prima radium-ura (prava nikel-anker-remontar, pravo švicarsko kolesje, gre v kamenjih, prima cifernica in kazalci, ki svetijo) jako natančno regulirana . . . . . K 8.40
- Razpošilja po povzetju ali proti naprej vpolnanem znesku. Če kaj ne ugaja, se vrne denar. 219

H. SUTTNER le Ljubljani šte. 701

Ta razpošiljalnica nima nočene podružnice
Lastna tovarna ur v Švici.
Znamka „IKO“ slovi po celem svetu — Glavno zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.
Svetovna eksportna trgovina z najboljšimi urami.

„Solzna Avstrija“

Kdor mi pošlje v kuvertu za 25 vin. novih nerabljenih znamk in po svoj natančen naslov, pošljem mu takoj novo lepo pesem: „Solzna Avstrija“. Pesem obsega 17 kitic. Kdor ljubi svojo domovino in res zdaj milovanja vredno Avstrijo, mu ne bode žal, če bo imel ta lepi spomin od te strašne vojske. — Naročje se pri izdajatelja

Mat. Belec

pri Sv. Bolfenku v Sl. gor. pri Ptuj (Štajersko).

V nedeljo dne 30. maja

se vrši v Radahovi ob 4. uri popoldne in

pondeljek dne 31. maja

ob 8. uri zutraj v Zgor-nji Veličini (Teichwiese) ter ob 4. uri popoldne v Samarkovi

licitacija trave

K nji vabi uljudno
Jos. Ornig v Ptuj.

Gumi za trsje cepiti (Rebengummibänder)

boste dobili v naši trgovini, ker se nam je posrečilo, nekaj gumijskega dobiti.

Brata Slawitsch, Ptuj.

3 travniki

se dajo takoj v najem. Vprašanja na Jos. Goriupp Ptuj. 230

Lepo tele bikec (Pinzgauer) za pleme imam na prodaj. Pogleda se lahko pri mojem vinogradu. (Maiberg). Leopold Slawitsch, trgovec Ptuj. 221

Zanesljivi konjski hlapec se takoj sprejme pri Joh. Böhm, umetni in valjni mlin v Framu (Frauheim). 229

Pridni žgalec (Brenner)

se išče za mašinsko opekarno. Vprašanja na „Ziegelwerk Cilli“ (Celje) 217

Lepo konjsko krmo 30—40 met. centov proda gospa Marie Murkovič, Mala ves, pošta S. Marjeta pri Možgancih. 213

Pinegavska mlada živina bikeci in telice ter plemenski merjasci

oddajo se subvencijskim potom posestnikom sodnijskega okraja Ptuj. Naznanila je vposlati na okrajni odbor v Ptuj.

Načelnik: **JOS. ORNIG.**

Kdor ima mlado živino (bikece in telice) za prodati ali kdor jo hoče kupiti, naj se oglasi pri okrajnemu zastopu v Ptuj.

Načelnik: **J. ORNIG.**

Zidarji se sprejmejo. Plača na uro 50—56 vin. Vprašanja na firmo **ALKIER, STERNTHAL.**

Živci, ki tirajo človeka v obupnost.

Večina bolezni, katerih vzrok si ljudje ne znajo tolmačiti, je posledica slabih živcev. mnogoštevilne bolečine pojavijo se nenadoma in ne ve se odkod, enozlo sledi drugemu, tako, da zamore človek v enem letu 365 krat zboleti. Živčni sistem je obrabljen (izčrpan) in zategadelj pride do vseh mogočih prikazni, trepetajočim udom, bolečinam v mišicah, brezčutnosti, bojazljivosti, teškočam v prebavljanju, utrujenosti in še k mnogim drugim bolestim, ki so znaki oslabeledih živcev. Ne prezirajte teh svarilnih znamenj, ker

bolezni na živcih izjedajo mozeg življenja!

Nezdravljena slabost živcev postane vedno hujša in dovede do končnega propada. 233

Kaj pomaga proti temu?

Kakor pospešujejo tek (Appetit) sol in dišave, tako učinkujejo »Kola-Tabletten« izpodbudno in oživljajo če na živce.

»Kola« uredi prehranitev, izpodbuja želodec ter pospešuje prebavljanje in po vsej pravici zasluži ime

„uničevalec bolezni“,

ker okrepuje in telesu omogočuje, bolezni lažje premagati. »Kola« nam da moč in življenje ter omladi telo. Jemljite nekaj časa »Kola«, in videli boste, kako da Vam prija. Tako popolnoma sem prepričan, da »Kola« Vam mora pomagati, ter Vam

popolnoma brezplačno pošljem poskus.

Jamčim Vam, da pristne »Kola-Tabletten« ne vsebujejo nikakih škodljivih tvarin in da toraj ne morejo škodovati. Profesor dr. Monnet, profesor Manossen, dr. Dawidoff in še mnogi slavni zdravniki so z učinki pristnih »Kola-Tabletten« jako izdovoljni. Čisto zastoj pridenemu poskusni pošiljati tudi podučljivo in zanimivo kajigo, ki bo Vas o vsem znanja vrednem poučila. Zahtevajte še danes poskus za stonj ter pišite takoj dopisnico pod naslovom:

Heilige Geist=Apotheke, Budapest VI., Abt. 420.

Kužna nevarnost z nastopom toplejšega časa.

Po golazni razširjajo se večjidel nalezljive bolezni.

SANTOLYT

pokonča sigurno vse vrste domače in hlevske golazni. Najboljše osušenje in desinficiranje mokrih in okuženih zidov, sten, kleti, barak. — Trajno pleskanje za fasade, hodnike, bolniške, tovarniške in stanovalne prostore. 223

Neobhodno potreben za vse sanitarne zavode, za vso stavbeno obrt, za industrijo in kmetijo.

M. Elfer, Dunaj, I., Krugerstrasse 3.

Štev. 12167 II. 1190

Razglas.

Na deželni idjarski in vinogradniški šoli v Mariboru se razpiše z začetkom šolskega leta 1915/16 več deželnih prostih mest.

Prosilci za taka prosta mesta morajo biti na Štajersko pristojni in najmanjše 16 let stari. Oni morajo svoje nekolekované, na štajerski deželni odbor v Gradcu naslovljene prošnje, katerim je dodati krstni in domovinski list, spričevalo o cepljenih kozah in o zdravju, navedenostno in odpustno spričevalo, do najkasneje 16. julija t. l. osebno ravnateljstvu deželne sadjarske in vinogradniške šole v Mariboru predložiti.

Taki, ki dobijo deželna prosta mesta, se morajo s pravoveljavnim reverzom zavezati, da bodejo po absolviranju vinogradniške šole in eventualno tudi vojaške službe skozi tri leta na Štajerskem kmetijski službe izvrševali ali pa za vsako v tem času izven dežele prebito leto svoto 200 K za deželni sklad na ravnateljstvo vinogradniške šole plačali.

Plačilni gojenci, t. j. šolarji, ki hočejo podučne in

življenske troške v znesku letnih 448 K sami nositi, prosilci za okrajne štipendije in taki drugih korporacij ali mest, kakor tudi praktikanti morajo itotako za sprejem v zavod s predložitvijo omenjenih papirjev v omenjenem roku prositi in se pri ravnateljstvu zavoda osebno predstaviti, kjer se jim bode vse nadaljno pojasnilo. Plačilni gojenci ne potrebujejo ubožnega spričevala.

Gradec, 7. maja 1915.

Od štajerskega deželnega odbora.

S o d a r

obenem delavec za klet, trezen in zanesljiv, ter en dostojni HLAPEC se takoj sprejmeta pri Josef Kravagna, vinotržec v Ptuj.

Prporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepjanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1 20 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pitule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živalski prašek à 1 20 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1 60 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1—. Razpošiljatev **L. Herbst**, apoteka Bieiburg na Korčskem. 49

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptujju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

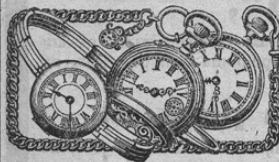
1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 11—franko po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinejši čaj K 2 20 oddaja **A. Sapira**, 490, eksport kave in čaja Galanta. 756

Za birmo!

Prave srebrne remontarure . . . K 8—
Prave srebrne dvojni mantelj . . . K 10—
Prave srebrne anker plošče . . . K 12—
Prave srebrne pancerveržice . . . K 3—
Prave srebrne dvojne veržice . . . K 5—
Prave zlate remontarure . . . K 20—
Prave zlate dvojne mantelj . . . K 30—
Prave zlate pancerveržice . . . K 20—
Prave zlate dvojne veržice . . . K 30—
Pravi zlati prstani . . . K 6—

3 leta pisarne garancije. Pošiljatev po povzetju.

Max Böhnel

Dunaj, IV. Margarethenstrasse 27—51. Originalni fabrični cenik zastoj. 143

Vinogradniki!

Priskrbite si pravočasno vspešno sredstvo zoper **Peronospero!** Bakrena galica (Kupfervitriol) se vsled vojske tudi za visoko plačilo skoraj ne more dobiti.

Kot popolno in najboljšo preizkušeno namdomestilo priporočati se zamore le 155

Perocid.

Perocid pošilja po najnižji ceni tvrdka:

D. Rakusch v Celju.

Kose!

Kose!

Kdor hoče imeti

167

KOSO

s katero se ni treba mučiti ter se z enkratnim klepanjem kosi z lahkoto vsake vrste travo celi dan, naj se obrne na tvrdko

J. KRAŠOVIC V ŽALCU,

katera je prevzela že lansko leto edino zastopstvo svetovno znanih kos znamka „Poljedelsko orodje“ in jih tudi več tisoč razpečala. Pri naročilu 10 kom. se doda 1 kom. brezplačno.

Za dobro kakovost kos se jamči!

Cenik na zahtevo brezplačno!

Kose!

Kose!

Židano štikana bluza samo K 1 95.

Čudež industrije za štikanje.

Velefini modni štof z bogato židano štikarjavo.

Kompletno za eno bluza samo K 1 95.

Krasno lepo! Zadnja novost!

Par sto tucatov teh krasno lepih, bogato z žido štikanih štofastihih bluz v nežnih lepib barvah, kakor belo, creme, rosa, svitloplavo, srednjeplavo, modno-lila, rdeče, zeleno, drap, temno-plavo, sivo, rumena, fraise, rujavo, črno, sploh v vsaki eksistajoči barvi, prevzeli smo od neke razpuščene švicarske štikarijske tvornice in zamoremo te krasne bluza po en-gros-prodaji velikih množin za to smešno ceno razprodati. — Te bluza so trikratno sveto vredne. — Pri najmanjšem nakupu 1 kosov tudi v različnih barvah po želji peres K 1 95. Pri nakupu 6 kosov starejo vsi kupci le K 11— in se poleg tega finu pot iz čipk ali pa

fini „Spitzenkragen“ zastoj priloži. Edina razprodaja po povzetju. **M. Swoboda**, Dunaj, III 2, Hießga se 13—114.

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Zlata verižica na obroke!

60 gramov težka K 140.— na mesec K 4.—. Prvorazredna srebrna ura, 3 srebrni pokrovi K 14.—. Se pošilja povsod. Kdor hoče poceni uro in verižico kapiti, naj piše takoj 24

R. Lechner, Goldwarenhaus, Lundenburg 661.

Proti nalezljivosti

moramo se tembolj varovati, ker se sedaj nalezljive bolezni, kakor škeriatica, špički, osepnice, kolera, legar v večji meri pojavljajo. Zato

se naj rabi

pevsodi, kjer se take bolezni pokažejo, dobro razokuževalno sredstvo, ki bi naj bilo v vsaki hiši na razpolago. Po preizkuh je v sedanjosti najboljšje razokuževalno sredstvo v zavedu prof. Löfflerja, Vertun-a, Pertik-a, Vas-a i. t. d. brez dvoma

LYSOFORM

ki je brez duha, brez strupa in po ceni ter se dobi v vsaki lekarni in drožeriji v izvirnih steklenicah (zeleno steklo) za 90 vinarjev. Uspeh lysoforma je zanesljiv in gotov in se zato od vsakega zdravnika rabi za razokuževanje v bolniški postelji, za umivanje ran, oteklin, za antiseptične obveze in za irigiacijo.

Lysoform-milo

je fino, nalahno milo za toaletto, ki vsebuje 1 odstotek lysoforma ter antiseptično učinkuje. To milo se lahko rabi tudi pri najbolj življivi koži kakor tudi za otroke in dojenčke. Ono naredi kožo mehko in prožno ter nareja jako aromatičen duh. Zastojuje le en poskus in Vi bodele vedno rabili le to izvrstno milo, ki je le navidezno drago, v porabi pa je jako ekonomično, ker en kos za dolgo časa zastojuje Komad stane 1 krcno 20 vinarjev.

„Pfefferminz-Lysoform“

je dobro učinkujoča, antiseptična ustna voda, ki slab duh iz ust takoj in gotovo prežene, zobe obeli in ohrani. Rabi se lahko tudi pri nehotu v grlu pri kašlju, pri kataru, za grgranje po zdravniških predpisih. Na čašo vode zastojuje samo par kapljic. Izvirna steklenica stane samo 1 krono in 60 vinarjev ter se dobi v vsaki lekarni in drožeriji. Zanimivo knjigo z naslovom: „Zdravje in razokuževanje“ (Gesundheit und Desinfektion) pošlje na zahtevo zastoj in poštnine pristo: Chemker Hubmann, Referent der Lysoformwerke, Wien XX, Petraschgasse 4. 40

Zahtevajte

zastoj in franko moj glavni cenik z 4000 podobami ur, zlatega in srebrnega blaga, godbenih instrumentov, usnjatega in jeklenega blaga, predmetov za domačijo in toaletto, orožja itd.

Prva fabrika ur HANNS KONRAD

e. in Kr. dvorni liferant, BRÜX št. 731 (Česko).

Nikel-Roskopf-ure K 3 90, 4 20, 5.—. Srebrne ure K 8 40, nikel-budilnica K 2 90; budilnica z dvema zvoncoma K 4.—. Razpošiljatev proti povzetju. Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. 39

Krapinske -toplice

(na Hrvaškem) Pojasnila in prospekt se dobe zastoj od ravnateljstva.

ozdravijo

protin, revmatizem in skrnino.

Otvorjene od 20. aprila naprej.

Mestna hranilnica v Ptujju sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.